

Hvorfor Covid-19? Hvor er Gud?

v. sogne- og hospicepræst Ole Raakjær

Hvor er Gud, når verden rammes af Covid-19? Hvis Han er almægtig og kærlig, hvordan kan han lade så mange mennesker lide og dø? Hvorfor får han ikke orden på tingene?

Jeg er sikkert ikke den eneste, hos hvem den slags spørgsmål melder sig i disse uger.

En af mine bekendte sendte mig forleden en lille tegning af Nordjyskes karikaturtegner Julius. Man ser en langskægget gammel Vorherre side på himlens trone rækkende en arm ud med en ark, hvor der står "Covid 19". Foran ham står statsminister Mette Frederiksen og miljøminister Dan Jørgensen lidt betuttede med hænderne foldede foran sig. Og underteksten lyder:

Vorherre gad ikke vente længere på klimaplanen – han lavede sin egen. – Ikke flere flyrejser, ikke mere overforbrug, ikke flere nødvendige ferierejser, mindre forbrug af brændstof. Det virker!

Det er selvfølgelig ét bud, at Gud har en mening med den pandemi, der lige nu hænger verden. Nogen kunne mene, at krisen er Guds megafon, der råber os tungnemme mennesker op. Når vi ikke af os selv kan forstå, hvor alvorligt vi skal tage klimaforandringerne, må Han tage andre midler i brug. Og det giver jo god mening – altså undtagen for dem, der bliver smittet; dem, der lider og dør, eller som mister en, de holder af. At der på den måde skulle være en højere mening med corona-krisen, kan for den lidende kun være en perversitet. Og for os andre er det et dårligt skjul for kynisme, en mangel på medlidenhed eller et ikke eksisterende blik for, hvad vi hver især kan gøre for den lidende der, hvor vi er. Måske handler det ikke om at få øje på en mening bag lidelsen, men om tage vare på den lidende, sådan som vi i den denne tid heldigvis ser mange eksempler på.

I Guds hænder – i gode som i onde dage

Og hvad er det for øvrigt også for en Gud, som skulle have en mening med at lade nogen blive ramt af Covid-19, at lade dem ligge i respirator i ugevis for måske til sidst at dø bevidstløse berøvet deres nærmestes omsorg og nærvær? Hvad er det for en Gud, der lader mennesker rammes af uheldbredelige sygdomme, trafikulykker, mord eller krige? Den slags gudstro gør gud til en uberegnelige despot, en ultimativ sadist, en kosmisk bøddel, en tyrann af værste slags. Og den dømmes Gud skyldig; skyldig i tragedier, ulykker og mord. Men en sådan tro, har efter min mening heller ingenting med kristendom at gøre, for Gud er ikke forklaringen på det, vi ikke forstår. Paulus siger et sted i Romerbrevet: "Når vi lever, lever vi for Herren, og når vi dør, dør vi for Herren. Hvad enten vi altså lever eller dør, hører vi Herren til." Det er vigtigt at lægge mærke til, at der ikke står noget om at undgå lidelser eller sygdom. Derimod står der, at uanset, hvad der sker mig, er jeg i Guds varetægt, i Guds hænder. I gode som i onde dage.

Korset er ikke et smykke

Det er præcis det, påsken minder os om. Langfredag bliver vi husket på, at korset ikke bare er dekorativt guldsmykke, man giver spædbørn i dåbsgave, men et henrettelsesredskab, et frygteligt torturinstrument, hvor Jesus dør med ordene "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?" På den måde er der skabt et "rum" for os mennesker at færdes i, uafhængigt af vores situation. For selv der, hvor der ikke er mere at gøre eller sige, så kan i det mindste dét siges: "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?" Historien om Jesu liv bliver da med denne slutning fortællingen om, at Gud har taget den lidendes parti. Ikke ved at svare på spørgsmål som: "Hvorfor?" "Hvorfor

skulle det ramme mig?" eller "Hvad er meningen med Corona-epidemien?" men ved selv at gå ind i det meningsløse. Ved at sende sin egen søn, hvis vej til Jerusalem slutter på korset. Med ham selv som den råbende.

Hverken lidelsen eller døden er gudløs

Og hvorfor gør den det? Jo, det gør den, fordi intet menneske så længere skal råbe alene. Ikke engang i gudsforladtheden. For også dér har Gud været, og der er Gud. Så selv der, hvor vi troede, vi var forladte af Gud, er Gud også. Hverken lidelsen eller døden er gudløs. På den måde kan vi spejle vores lidelse i Hans lidelse, ligesom vi påskedag får lov at håbe, at mørke og død ikke har det sidste ord.

Det giver ikke det meningsløse mening, men det lader det i stedet få lov til at stå som meningsløst, som det der er løst eller befriet fra mening. Og hvilken befrielse, dét kan være, ved ethvert sygt menneske, som på egen krop har erfaret, hvordan andre gerne vil forklare ens sygdom, give en gode råd om, hvordan man kan vinde over den, eller mener, at der helt sikkert må være noget, man skal lære af den.

Det meningsløse får altså med korset sit rum. Ikke uden for, men i Gud. Fra nu af er hverken den lidende eller den gudsforladte uden for Gud, men rammes ind, holdes fast, favnes af ham.

Mennesket kan ikke komme hen, hvor Gud ikke er

De gamle brugte ordet "stedfortrædelse". At Jesus led og døde i vores sted. Det er ofte blevet forstået på den måde: Fordi han gør, hvad vi skulle have gjort. Altså at han er stedfortrædende, fordi han yder det, vi skulle have gjort, fordi han kommer med en erstatningspræstation. Men det er kun den halve sandhed, og halve sandheder har det med at blive hele løgne. At Jesus er vores stedfortræder betyder ganske enkelt, at Gud i ham "træder for på steder", hvor vi ellers skulle have gået alene, forladte og ensomme. Tænk vi på denne baggrund på, hvor Jesus færdedes, nemlig i dagligdagen, ved måltidet, ved festen, i forbindelse med sygdom, i smerten i Getsemane Have, i lidelsen ved tilfangetagelsen, i gudsforladtheden på korset, i døden, i opstandelsen, så bliver pointen klar. Alle disse steder har Gud været, for at mennesket ikke skal kunne komme hen, hvor Gud ikke færdedes og er. Ikke engang i lidelsen eller gudsforladtheden, ikke engang i døden. Så er der da ikke det liv, som ikke er kendt af Gud. Og ikke den grav, han ikke gør til sin. Gud har med Jesus af Nazareth og hans historie gjort hele den menneskelige verden til en del af sig. Samlet den op i sig. Omfavnet den.

Vi kan ikke skubbe Gud af vores liv

Vi er så vant til at tænke, at det drejer sig om at få Gud ind i vores tilværelse. Men evangeliet lyder anderledes. Det består slet og ret i det befriende budskab, at vi ikke kan skubbe Gud ud af vores liv. Fordi vi udefra får at høre, at vi er elsket og ingenting kan skille os fra Guds kærlighed i Jesus Kristus, kan vi netop være os selv i al vores uperfekthed og skyldighed.

Kristendommen har ikke løsning på lidelsens problem, men svaret på lidelsen er omsorg, Guds og menneskers.

Gør som Gud, bliv menneske.

